

Aan de Raadscommissie Onderwijs en Welzijn

Geachte raadscommissie,

In de afgelopen maanden is in de stad een levendige discussie over de toekomst van het Grand Theatre op gang gekomen. Het theater gaat de Groningers aan het hart. Het gevoel leeft breed dat het 'Grand' een onmisbare stedelijke huiskamer is voor een avontuurlijke programmering en een door een 'city of talent' te koesteren vrijplaats voor de ontwikkeling van talent. Insprekers op een vorige raadscommissievergadering en circa 1500 ondertekenaars van een petitie op petities.nl spreken zich uit voor een autonoom en onafhankelijk Grand Theatre. Na het meeluisteren met de raadscommissievergadering van mei, zien wij binnen de raadsfracties ook veel steun hiervoor. Ook de Kunstraad pleitte in een advies voor een onafhankelijk Grand Theatre. Tevens sprak ook de eigenaarsstichting Grote Markt 35 een voorkeur uit voor een exploitant die een onafhankelijke positie van de gemeentelijke organisatie heeft. Tot slot sprak de stichting zich uit voor een brede samenwerking binnen de sector in Groningen ten behoeve van het Grand Theatre.

Zes culturele instellingen als vaste partners van het Grand Theatre organiseerden zich meteen na het uitspreken van het faillissement rond het thema en formuleerden een aantal praktische concrete voorstellen. Ter informatie voor de komende commissievergadering heeft u als Raadsfracties gevraagd naar onze specifieke visie en procesvoorstel, zoals dat eerder gepresenteerd is aan College-adviseur dhr. Pot, de Wethouder en de eigenaarsstichting van de Grote Markt 35. Graag maken we van deze gelegenheid gebruik om aan deze vraag te voldoen en u ons procesvoorstel te sturen.

We benoemen als uitgangspunten voor een operationeel voorstel:

Zelfstandigheid en onafhankelijkheid per direct

Voor het realiseren van een actueel, avontuurlijk onderscheidend en experimenteel programma is het cruciaal dat de organisatie zelfstandig en onafhankelijk is. De organisatie moet snel kunnen schakelen, kunnen inspelen op de actualiteit en ruimte bieden voor maatwerk. Daarbij is een splitsing tussen de facilitaire operatie en de artistieke operatie niet praktisch en onnodig. De stad Groningen is gebaat bij diversiteit en een sterk netwerk van artistieke kernen (met eigen, onderscheidend profiel) in een krachtig ecosysteem. Centralisatie van cultuur is in een kleine stad als Groningen niet nodig, geen van de ondertekenaars pretendeert daarom enige vorm van eigenaarschap over het Grand Theatre. De sector wil als tijdelijke steunberen fungeren, om een vernieuwd Grand Theatre op te bouwen. Als een nieuwe en innovatieve schakel in het stedelijke netwerk.

Het doel van ons gezamenlijke optrekken is om ons verantwoordelijk te maken voor de toekomst van de Grote Markt 35 als *autonoom (inter-)nationaal presentatiepodium en huis voor talentontwikkeling*. Een spannend, breed en open podium, de enige autonome vlakke vloerzaal in Nederland boven de lijn Amsterdam – Utrecht, dat in onze ogen actief samenwerkt met de stadse culturele partners aan presentatie en talentontwikkeling. Wij hebben de overtuiging dat er met de subsidietoekenning van de gemeente Groningen en de relatief lage huisvestinglasten op een A-locatie in de stad Groningen een uitermate gezond business model is voor zelfstandig artistiek ondernemerschap.

De sector is al sinds 2011/2012 op verzoek van Gemeente en verschillende interim-directeuren en procesmanagers betrokken bij de ontwikkelingen en planvorming van het Grand Theatre. De praktische voorstellen tot vernieuwing op artistiek vlak en op het gebied van cultureel ondernemerschap die de sector op dit gebied heeft gedaan zijn tot op vandaag nog niet gehoord of geïmplementeerd.

Hervatting publieksfunctie

In het veld en bij het College is het vertrekpunt dat het Grand Theatre zo snel mogelijk weer zijn deuren opent voor publiek en aan instellingen als Noorderzon, Het Houten Huis en Jonge Harten. Wij ondersteunen dit van harte, wij hebben een andere marsroute in gedachten als het gaat om het gewenste tempo en de vorm. De indieners van het voorliggende plan kunnen vanaf juli, te beginnen met de kaartverkoop van Noorderzon, de deuren openen voor een *organische groei*. In ons beeld is een interim-periode noodzakelijk, waarin de tweede helft van 2015 de volgende prioriteiten heeft:

- 1) Opstellen nieuw meerjarenplan voor 2017-2020 dat afgerond moet zijn op 1 januari 2016.
- 2) Veiligstellen van het Grand Theatre voor publieksfuncties van de stedelijke infrastructuur.
- 3) Het opzetten van een kleine, flexibele en slagvaardige projectorganisatie.

Wij menen dat op de korte termijn – het restant van 2015 en opmars 2016 – slechts op bescheiden wijze extern geprogrammeerd kan worden. We menen dat op de korte termijn - i.c. seizoen 2015-2016 - een gastprogrammering

moet en kan plaatsvinden in de lijn van het Grand-profiel. Deze zal bescheidener zijn dan de overvolle programma's van het voormalige Grand Theatre. We gaan uit van ca. 80 titels, inclusief het jeugdtheateraanbod in de schoolvakanties. Dit geeft continuïteit en tegelijkertijd gelegenheid om goed te kijken naar de lange termijn.

De prioriteit ligt bij de lange termijn, dat wil zeggen: culturele herijking, ontwikkeling nieuw publieksprofiel en de verbinding met stedelijke partners en het Rijk. Het aankomende culturele seizoen ligt programmatisch dan ook de nadruk op de open samenwerking en afstemming met collega's en partners die samenwerkten met Stichting Grand Theatre, zoals Het Houten Huis, Jonge Harten, Noorderzon, Club Guy & Roni, De Noorderlingen, Vera, Eurosonic Noorderslag, de Nacht van Kunst & Wetenschap, NNT en Oosterpoort / Stadsschouwburg, het Groninger Forum en andere lokale organisaties. De culturele keten ter stede is klein, wij zien een grote noodzaak deze hecht en overzichtelijk te houden en zien dat een open Grand Theatre met een eigen gezicht en onderscheidend profiel daar een belangrijke rol in speelt en moet spelen.

Ook talentontwikkelings- en makers in Grand Theatre behouden

Voor de hand ligt dat het Grand Theatre een eigen, urgente, rol zal blijven spelen op het vlak van talentontwikkeling. Het restant van 2015 en 2016 zijn hiervoor een oriëntatieperiode. Op 1 januari 2017 gaat de nieuwe cultuurnotaperiode in en is het Grand Theatre onderdeel van het grotere stadsgesprek over de rol van talentontwikkeling. De Kunstraad formuleert het kernachtig en acht een extra kwartiermaker voor de talentontwikkeling en een aparte coördinatiefunctie zoals het College voorstelt onnodig. Wij onderschrijven in dit stadium die visie.

Overige structurele partners werven

Het is ook essentieel te benadrukken dat een onafhankelijk artistieke profiel, in samenwerking met artistieke partners, dé voorwaarde is voor een aanvullende financiële bijdrage van het Rijk (Ministerie OCW of Fonds Podiumkunsten) voor diverse functies (bijvoorbeeld talentontwikkeling). Het zou onverstandig zijn om de voorwaarden daarvoor uit het oog te verliezen. De huidige relaties van de onafhankelijke culturele sector in Groningen met het Rijk zijn hecht en bieden kansen voor Rijksfinanciering van het Grand Theatre.

Transparantie

Wij hechten er aan dat rond een stappenplan voor de herstart van het Grand Theatre een transparant adviserings- en besluitvormingsproces plaatsvindt. Voor de invulling van het Grand Theatre op korte termijn en een daarmee verbonden financieringsvraag naar het College, stellen wij prijs op een voorafgaand door de wethouder gevraagd advies van de Kunstraad. Voor de beoordeling van een beleidsplan van het Grand Theatre voor de lange termijn is een ander gewaarborgd omdat het valt binnen de reguliere procedure in de stad. Dit plan zal de reguliere procedure doorlopen bij aanvragen in het kader van de Cultuurnota (2017-2020).

Het **scenario en stappenplan** dat wij het College en de Raad voorleggen:

* Oprichting van een **nieuwe, onafhankelijke stichting** met een (voorlopig) bestuur met als statutair doel om zelfstandig de Grote Markt 35 te exploiteren als (inter)nationaal presentatiepodium en huis voor talentontwikkeling.

* De stichting is verantwoordelijk voor het financieel en organisatorisch beheer en de artistieke coördinatie. Het bestuursmodel wordt ingevuld met een bestuur volgens de Code Cultural Governance (dat in ieder geval tot 1-01-2017 aantreedt) van zeven leden. Vier daarvan een afvaardiging uit het culturele veld, twee leden worden onafhankelijk bezet en spelen een formeel inhoudelijke rol, één lid komt uit het bestuur van de eigenaarsstichting van Grote Markt 35. Het bestuur draagt zorg voor een incidentele subsidieaanvraag naar het College die een beroep doet op de gereserveerde budgetten voor de oude Grand Theatre organisatie. Over de aanvraag wordt geadviseerd door de Kunstraad.

De invulling komt in basis van de podiumkunsteninstellingen Het Houten Huis, Jonge Harten, Club Guy & Roni, De Noorderlingen, Vera/Simplon, Noorderzon, de OPSB en NNT. Dit is een inclusief model, Startups en minder voor de hand liggende spelers moeten zich uitgenodigd voelen mee te doen.

* De stichting formeert op basis van door het College tijdelijk ter beschikking gestelde middelen een **bescheiden en flexibele uitvoeringsorganisatie**. De nieuwe rechtspersoon sluit een, in eerste instantie tijdelijke, huurovereenkomst met de eigenaar, Grote Markt 35 en zo nodig met de gemeente over de inboedel.

* Door het voorlopige stichtingsbestuur wordt na beschikbare financiering een projectleider/zakelijk leider aangesteld. Het team bestaat daarnaast uit een programmerende kern, administratie, publiciteit/kaartverkoop, technische

dienst/locatiebeheer en horeca; deze en verdere functies zullen deels ook flexibel/extern ingevuld worden.

Informeel zijn kandidaten voor de functie van bestuurslid en projectleider benaderd. Hieruit is duidelijk geworden dat het operationeel krijgen van de nieuwe Grand organisatie op zeer korte termijn kan plaatsvinden, met heropening voorafgaand aan Noorderzon.

* De stichting zorgt tot 1 januari 2017 voor coördinatie/afstemming van de faciliteiten en **programmering** van het podium, en is actief initiërend en ontwikkelend als het gaat over nieuwe programma's en samenwerkingen. Daarnaast is het faciliterend partner bij **producties** en ontwikkelingstrajecten van collega-instellingen, stadsgezelschappen en -festivals als Noorderzon, Eurosonic/Noorderslag, Sounds of Music, Poëziemarathon en het International Filmfestival Rotterdam in Groningen. Het Grand Theatre heeft in elk geval tot 1 januari 2017 geen zelfstandige productiefunctie. De stedelijke partners zullen met eigen programma, aangevuld met een externe programmering garant staan voor een deel van de podiuminvulling. Het is niet meer dan logisch dat een deel van de programmering wordt verzorgd door de Stadsschouwburg/Oosterpoort als vervanging voor de weggevalen Kruithuis functie (een relatie die al bestond).

* Het voorlopige bestuur van de nieuwe stichting zal vanaf haar aantreden belast zijn met de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van een **nieuw meerjarenbeleidsplan** voor de nieuwe stichting. Een schrijfpdracht zal worden uitgeschreven. Uitgangspunt hierbij is het creëren van een duurzame autonome plek in Groningen als (inter)nationaal presentatiepodium en huis voor talentontwikkeling. Met het recente advies van de Raad voor Cultuur is er alle reden toe om tevens een plan te ontwikkelen met voldoende kwaliteit om in aanmerking te komen voor een rijksbijdrage voor de periode 2017-2020. Hierover zijn er bij de stedelijke partners reeds actieve lijnen met vertegenwoordigers in Den Haag.

* De organisatie van het nieuwe Grand kan zijn definitieve beslag krijgen, afhankelijk van de opdracht die het nieuwe Grand Theatre heeft, in het kader van de besluitvorming in het kader van de Cultuurnota. Per 1 januari 2017 zal het nieuwe meerjarenbeleidsplan, bij honorering van het beleidsplan, ingaan en kan een feitelijke doorstart van de Grand Theatre zijn afgerond.

Wij hopen u met het voorgaande over onze visie te hebben geïnformeerd

Met vriendelijke groeten,

Robert Bangma – Vera/Simplon

Harmen van der Hoek – Club Guy & Roni

Femke Eerland, Mark Yeoman – Noorderzon

David van Griethuysen, Elien van den Hoek – Het Houten Huis

Marga Kroodsma – Jonge Harten

Koen Jantzen en Lotte Lohrengel – De Noorderlingen